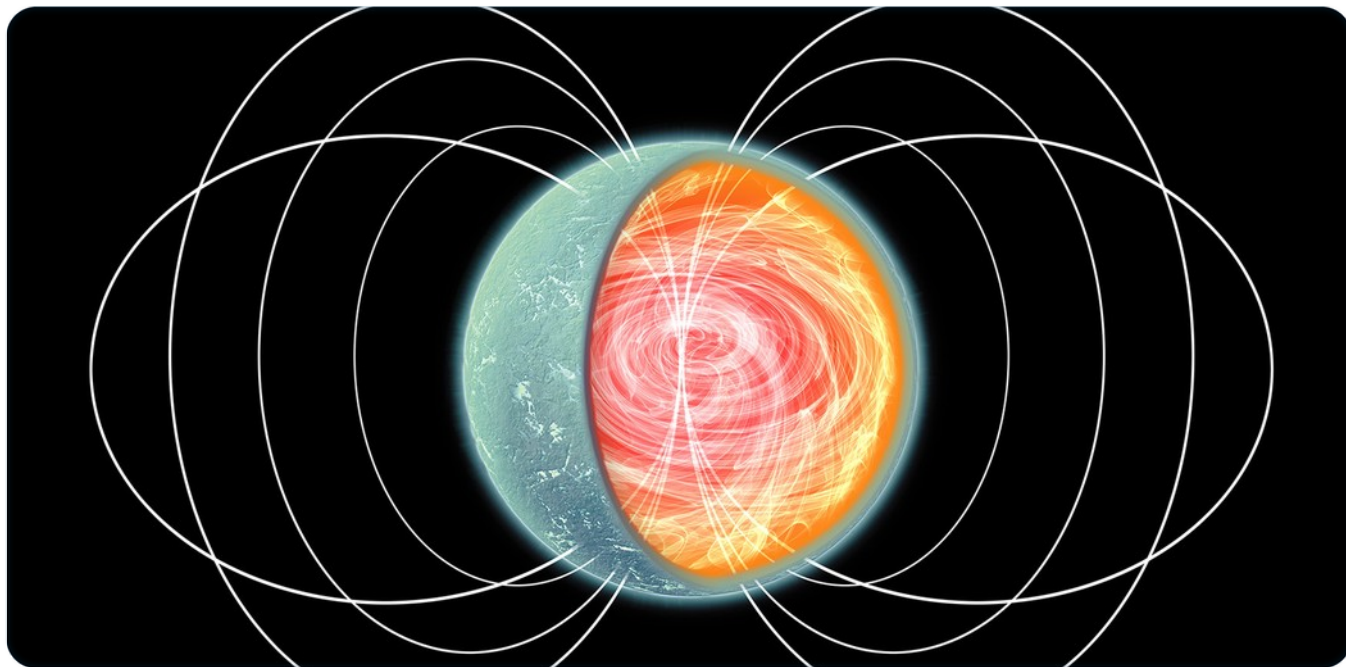

Dramatični blišč

Ko se masivna zvezda približa koncu svojega življenja, ne ugasne tiho kakor sveča. Namesto tega naredi velik "Bum!" oziroma eksplozijo, ki zasenči skoraj vse drugo v vesolju! Taki eksploziji pravimo supernova, in ko se zgodi, zvezdo raztrga in razmeče njeno snov po vesolju. Toda nekaj ostane – 'nevtronska zvezda' – ostanek jedra masivne zvezde, ki je eksplodirala.

Ta slika je morda videti kot velik bombon prepreden z zobno nitko, a pravzaprav prikazuje, kako si je nek slikar predstavljal zelo eksotično vrsto nevtronske zvezde imenovano "magnetar".

Magnetarji so med najbolj ekstremnimi telesi kar jim poznamo v vesolju. So zelo majhna in ultra-kompaktna vrsta nevtronskih zvezd, ki naključno oddaja izbruhe močnih visoko-energijskih blišcev. Te zvezde so dobile tako ime zato, ker so zelo močni magneti. Verjetno ste se v šoli že igrali z magneti in veste, da magneti privlačijo material, kot je železo.

Magnetarji so zloglasno močni magneti – pravzaprav najmočnejši v celotnem vesolju! No, razen tega tu. Ta risba prikazuje "SGR 0418" – magnetar, ki ne ustreza kalupu. Je veliko šibkejši magnet kot katerakoli druga zvezda njegove vrste.

To je posebej zagonetno, ker vzbuja naslednje vprašanje: od kod prihaja energija, ki poganja njegove dramatične visoko-energijske blišče? Doslej so astronomi mislili, da blišče poganjajo močni magneti. Toda ta teorija za primer SGR 0418 ne deluje! Ta zvezda je čudakinja med čudaki!

COOL FACT

Ali veste, da je tudi Zemlja velikanski magnet? Čeprav niti približno ne tako močan kot magnetar, je kljub temu dovolj močan magnet, da nas ščiti pred škodljivim sevanjem, ki prihaja od Sonca in povroča čudoviti polarni sij!

